

Základní škola Ostrava-Hrabová, Paskovská 46,
příspěvková organizace

PREVENTIVNÍ PROGRAM **ŠKOLY**

ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

Ředitel školy: Mgr. Radek Pollo

Zpracovala: Mgr. Martina Janečková (ŠMP)

Obsah

1 ÚVOD	4
2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	5
3. ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE	6
3.1 Charakteristika školy	6
3.2 Charakteristika pedagogického sboru	6
3.3 Charakteristika žáků	6
3.4 Poradenské služby	7
3.5 Riziková místa školy	8
3.6 Vnitřní informační zdroje	8
3.7 Vnější informační zdroje	8
3.8 Seznam důležitých kontaktů	10
4. CÍLE PROGRAMU	13
5. REALIZACE PP	13
5.1 Koordinace preventivních aktivit ve škole	13
5.2 Spolupráce s pedagogickým sborem	14
5.2.1 Seznámení ředitele.....	14
5.2.2 Spolupráce s výchovným poradcem.....	14
5.2.3 Detailní zpracování preventivních aktivit.....	14
5.2.4 Proškolení pedagogických pracovníků.....	14
5.2.5 Metody a formy práce.....	15
5.2.6 Metodické, učební materiály a další pomůcky.....	15
5.3 Spolupráce s rodiči	16
5.3.1 Seznámení rodičů s problematikou rizikového chování.....	16
5.3.2 Konzultace, krizová intervence.....	16

5.3.3 Seznámení rodičů se ŠMP.....	16
5.3.4 Aktivity pro a s rodiči.....	17
5.4 Aktivity pro žáky.....	17
5.4.1 Prevence ve výuce.....	17
5.4.2 Preventivní programy.....	18
5.4.3 Jednorázové akce-jiné instituce.....	18
5.4.4 Zájmové útvary.....	19
6. MONITORING A EVALUACE.....	20
7. AKTUÁLNÍ LEGISLATIVA.....	23
8. PŘÍLOHY.....	27

1. Úvod

Preventivní program školy je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu a vychází z aktuální Školní preventivní strategie, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole, výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a harmonickému rozvoji osobnosti. Preventivní program školy vyjadřuje předpoklad, s jakým se budeme v rámci výchovně-vzdělávacího procesu snažit působit v zájmu udržení příznivého sociálního klimatu a k podpoře prevence rizikových projevů chování. Je třeba chápat jej jako program, plán, který bude možné podle aktuálních situací a momentálních potřeb doplnit dalšími aktivitami pro žáky, pedagogický sbor i rodiče.

Preventivní program školy je vypracován v souladu s platnými právními předpisy na základě příslušných metodických pokynů MŠMT ČR, zejména z pokynu k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních čj. 21291/2010-28. Preventivní program slouží jako základní pomůcka pro preventivní aktivity na naší základní škole v průběhu celého školního roku. Za jeho sestavení odpovídá školní metodik prevence. Na jeho realizaci se podílí celý pedagogický sbor, rodiče, odborníci a další instituce, které se zabývají prevencí rizikových projevů chování. Koordinaci a vyhodnocení preventivního programu zajišťuje školní metodik prevence. Při tvorbě a vyhodnocování preventivního programu školní metodik prevence spolupracuje dle potřeby s metodikem prevence PPP. Na základě výsledků evaluace je preventivní program každý rok aktualizován a přizpůsoben současnému stavu a potřebám školy.

2. Identifikační údaje školy

Název školy	Základní škola, Ostrava-Hrabová, Paskovská 46, příspěvková organizace
Adresa školy	Paskovská 46/110, 720 00 Ostrava-Hrabová
E-mail	info@zshrabova.cz
www stránka	www.zshrabova.cz
Telefon	599 507 121
Ředitel školy	Mgr. Radek Pollo
Statutární zástupce ředitele	Mgr. Věra Kozubová
Zástupce ředitele pro první stupeň	Mgr. Petra Nytrová
Zřizovatel	Statutární město Ostrava – městský obvod Hrabová
Adresa zřizovatele	Bažanova 4, 720 00 Ostrava-Hrabová

Školní metodik prevence	Mgr. Martina Janečková
Telefon	599 507 126
E-mail	martina.janeckova@zshrabova.cz

Výchovný poradce	Mgr. Alena Gomolová
Telefon	599 507 127
E-mail	alena.gomolova@zshrabova.cz

Školní psycholog	Mgr. Kateřina Wilde
E-mail	katerina.wilde@zshrabova.cz

3. Analýza výchozí situace

3.1 Charakteristika školy-materiální, technické vybavení

Základní škola byla zařazena do sítě základních škol 1. 1. 2003. Základní škola v Ostravě – Hrabové je umístěna na začátku obce, je dobře dostupná prostředky MHD. Je to škola „rodinného typu“. Jde o školu plně organizovanou s devíti postupnými ročníky, školní družinou a školní jídelnou. K 1. 9. 2023 je stav žáků ve škole - 337. Přibližně čtvrtina žáků dojíždí z jiného obvodu. Školní družina a školní klub mají vyhrazené prostory a dochází zde maximálně 130 žáků.

Škola poskytuje žákům adekvátní podmínky pro studium i trávení volného času. Vybavení školy pro výuku je na velmi dobré úrovni. Konkrétně jsou pro výuku využívány dvě PC učebny dále pak odborné učebny pro výuku Ch-F, Př, Přv, Z a Hv, D a společenských věd, dílny a také zrekonstruovaná cvičná školní kuchyň. Učebny jsou vybaveny počítači, dataprojektory a interaktivními tabulemi. Velmi efektivně je k výuce využívána také školní zahrada s altánem, jejíž slavnostní otevření proběhlo v září 2020. Pro výuku Tv se využívají dvě tělocvičny, posilovna, multifunkční školní hřiště s tartanovou dráhou, doskočiště pro skok daleký, hřiště na odbíjenou a košíkovou rovněž s umělým povrchem a dětské hřiště. Tělocvična je využívána mimo jiné k realizaci kulturních a společenských akcí a v odpoledních hodinách slouží k organizaci volnočasových aktivit. Žákům slouží také školní knihovna..

Školní jídelna má taktéž vyhrazené prostory. Kuchyň je vybavená moderním zařízením s kapacitou 400 jídel. Objednávky jídel je možné provádět přes internet z domova, případně telefonicky, či osobně. Přes internet mají rodiče možnost sledovat objednávky obědů a kontrolovat, zda si jejich dítě daný den oběd odebralo.

Preventivní aktivity jsou realizovány dle potřeb učitelů, lektorů ve třídách, případně v odborných učebnách vybavených počítačem a interaktivní tabulí.

Ve všech třídách vyučujeme podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

3.2 Charakteristika pedagogického sboru

Personálně je škola stabilizovaná a počet pracovníků odpovídá potřebám školy. Ve sboru pracuje také metodik prevence rizikového chování, výchovná poradkyně, školní psycholog, koordinátor ICT, koordinátor environmentální výchovy, 5 asistentů pedagoga, 1 speciální pedagog. V učitelském kolektivu působí 26 učitelů, 4 vychovatelky ve školní družině a 1 vychovatelka ve školním klubu. Chod školní jídelny zajišťuje 7 zaměstnanců a dále škola zahrnuje také 8 zaměstnanců správních. Snahou je plná kvalifikovanost a aprobovanost pedagogických pracovníků. Většina členů sboru se zúčastňuje akcí a seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Realizujeme také logopedickou nápravu a nápravu specifických poruch učení.

3.3 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují žáci z Ostravy-Hrabové, ale také z jiných obvodů Ostravy (Hrabůvka, Dubina, Vítkovice apod.). Systém péče o žáky s poruchami učení a chování, ale také s nadanými žáky, tvoří významnou oblast práce školy. Oběma skupinám žáků je věnována zvláštní péče v běžných hodinách. Nadaní žáci úspěšně reprezentují naši školu v soutěžích. Důležitou roli hraje úzká spolupráce s pedagogicko – psychologickou poradnou. Žákům s poruchami učení vycházíme vstříc na základě doporučení PPP, jejich obtíže nejenom zohledňujeme, ale také se snažíme jejich handicap vysvětlit spolužákům tak, aby nedocházelo k projevům netolerance vůči těmto žákům (vzhledem k výhodám, kterých se jim dostává, např. úlevy při testování). Dohled pracovníků PPP nad průběhem vzdělávání těchto žáků zahrnuje kontrolu dokumentů školy i přímý pohovor s dětmi.

3.4 Poradenské služby (školní poradenské pracoviště)

Poradenské služby jsou koordinovány vedením školy ve spolupráci se školním metodikem prevence, výchovným poradcem a školním psychologem. Školní preventivní tým tvoří Mgr. Radek Pollo, ředitel školy, Mgr. Věra Kozubová, zástupce ředitele školy, Mgr. Martina Janečková, metodik prevence, Mgr. Alena Gomolová, výchovný poradce a Mgr. Kateřina Wilde, školní psycholog,

Úlohou **metodika prevence** je koordinace aktivit spojených s prevencí rizikových projevů chování. Metodik prevence je otevřen podnětům ze strany žáků (konzultační hodiny, email, schránka na portálu Nenech to být), rodičů (mailová komunikace, konzultační hodiny) i kolegů. O činnosti v oblasti prevence informuje prostřednictvím webových stránek školy a prostřednictvím třídních učitelů. Metodik prevence 1x ročně sestaví plán preventivních opatření a zajistí kontrolu a evaluaci výsledků aktivit v plánu obsažených. Preventista se podílí také na opatřeních při výskytu problémových situací, vede písemnou dokumentaci o jednotlivých záležitostech a podává návrhy k možnostem vhodného řešení problémové situace. Metodik prevence dále komunikuje s institucemi, jejichž účast na preventivním programu školy vyhodnocuje jako přínosnou, schází se pravidelně s okresním (krajským) metodikem primární prevence a ostatními školními metodikami (cca 2x ročně).

Úlohou **výchovného poradce** je především přímá účast na řešení závažnějších výchovných problémů. Výchovný poradce komunikuje s pedagogy i žáky, sbírá a vyhodnocuje podněty a informace a spolu s preventistou problém analyzuje, navrhuje řešení, dle potřeby vede individuální konzultace s pedagogy, žáky i rodiči. Výchovný poradce poskytuje rovněž poradenství, zejména v souvislosti s volbou povolání, zaměření příštích studií a zvládnutím přijímacího řízení na SŠ. Výchovný poradce v neposlední řadě dbá také na bezproblémový rozvoj žáků s handicapem, ať už jde o poruchu učení, sociální či zdravotní handicap, stará se o integrované žáky a komunikuje s PPP.

Schůzky preventivního týmu se uskutečňují vždy jednou za 14 dní, případně kdykoli dle aktuální potřeby.

3.5 Riziková místa školy

Škola se snaží eliminovat vznik rizikových míst, ve kterých by byla potencionální možnost výskytu projevu rizikových chování. Pedagogové mají o přestávkách dohled ve všech prostorách školy, kde se mohou zdržovat žáci. Rozpis jednotlivých vyučujících a prostor dozoru je vyvěšen v chodbách školy a k dispozici všem vyučujícím i žákům.

3.6 Vnitřní informační zdroje pro tvorbu PP

Metodik prevence u sebe shromažďuje všechny materiály související s prevencí rizikového chování – příručky, informační letáky, dotazníky, DVD, odkazy na internet apod., které na požádání poskytuje kolegům, kteří vyučují problematiku související s prevencí rizikového chování, nebo potřebují získat podrobnější informace. Databázi vnitřních informačních zdrojů dále tvoří aktuální dokumenty, směrnice a vyhlášky školy, webové stránky školy. V tištěné i elektronické podobě je k dispozici školní řád, ŠVP ZŠ.

3.7 Vnější informační zdroje pro tvorbu MPP

Základem pro práci na PP jsou informace z webových stránek institucí, které se problematikou prevence rizikových projevů chování zabývají. Jde zejména o:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: www.msmt.cz

Pedagogicko-psychologická poradna www.ppp-ostava.cz

Orgán sociálně-právní ochrany dětí www.ospod.cz

Klinika adiktologie www.adiktologie.cz

Prevence rizikového chování: www.prevence-info.cz

Dále např. informační portály www.rodina.cz, www.navykovelatky.cz, www.drogy-info.cz, www.bezcigaret.cz, www.clovekvtisni.cz, www.jsns.cz, www.odrogach.cz

Mezi vhodné zdroje informací patří také tyto portály:

Netolismus:

www.safeinternet.cz, www.e-bezpeci.cz, www.nebudobet.cz

Kouření:

www.nekuratka.cz, www.tipni-to.cz, www.koureni-zabiji.cz, www.bezcigaret.cz

Drogy:

www.odrogach.cz, www.sananim.cz, www.drogy-info.cz, www.podaneruce.cz, www.prevcentrum.cz, www.drogy.net, www.prevence-info.cz, www.alkoholik.cz, www.alkoholmetr.cz, www.promilesms.cz, www.adiktologie.cz

Homofobie:

www.lgbt.poradna-prava.cz, www.stud.cz, www.gejt.cz 16

Poruchy příjmu potravy:

www.idealni.cz, www.anabell.cz, www.fzv.cz, www.bulimie-anorexie.cz, www.stopppp.estranky.cz

Šikana:

www.linkabezpeci.c, www.internetporadna.cz; www.protisikane.cz; www.sikana.org

Kyberšikana:

www.saferinternet.cz, www.bezpecne-online.cz, www.protisikane.cz, www.minimalizacesikany.cz, www.sikana.org, www.e-bezpeci.cz, www.napisnam.cz, www.amnesty.cz

Poradenská linka Rizikové chování v dopravě:

www.ibesip.cz (dopravní výchova), www.cdv.cz

Sexuální rizikové chování:

www.sexus.cz, www.planovanirodiny.cz, www.linkabezpeci.cz

3.8 Seznam kontaktů

<p>PPP Ostrava okresní metodik prevence</p>	<p>Mgr. Petra Chudá Pedagogicko psychologická poradna 17. listopadu 1123 708 00 Ostrava-Poruba tel.: 553 810 768 e-mail: petra.chuda@ppp-ostrava.cz www.ppp-ostrava.cz Mgr. Jakub Macošek Tel.: 553 810 769 jakub.macosek@ppp-ostrava.cz Mgr. Kateřina Puterová e-mail: katerina.puterova@ppp-ostrava.cz</p>
<p>Krajský koordinátor prevence v oblasti rizikového chování na školách a školských zařízeních v MSK</p>	<p>Mgr. Andrea Matějková, tel.: 595 622 337, e-mail: andrea.matejkova@msk.cz</p>
<p>Krajský koordinátor protidrogové prevence</p>	<p>Mgr. Jitka Marková, tel. 595 622 762, e-mail: jitka.markova@msk.cz</p>
<p>Městská policie Ostrava</p>	<p>pracoviště Ostrava-Jih, A. Kučery 31, tel: 596 712 293 centrum prevence Ostrava-Jih, A. Kučery 31, tel: 595 781 324 adresa aktivity Nemocniční 11/3328, 702 00 Ostrava telefon 950 739 436, 950 739 440 e-mail prevence@mposostrava.cz www stránky www.mposostrava.cz</p>
<p>Policie ČR</p>	<p>obvodní oddělení Ostrava-Hrabůvka Dr. Martíňka 14, 700 30 Ostrava – Hrabůvka tel.: 596 785 101, 974 725 791, 974 728 401 www.policie.cz/clanek/obvodni-oddeleni-policie-ostrava-hrabuvka.aspx</p>
<p>ÚMOb - OSPOD – odbor sociálně právní ochrany dětí</p>	<p>Úřad městského obvodu Ostrava-Jih Horní 791/3 700 30 Ostrava-Hrabůvka tel: 599 430 271 ÚMO Ostrava-Hrabová Bažanova 174/4, 72000 Ostrava, Hrabová tel.: 599 420 116</p>
<p>Dětský domov Ostrava Hrabová</p>	<p>vychovatelna: 596 734 201, ředitel: 731 505 371 Reymontova 584/2, 720 00 Ostrava – Hrabová</p>
<p>SVP Ostrava - Koblov</p>	<p>Ostrava - Koblov, Antošovická 258, 711 00, tel.: 596 239 202 (203) vedouci@svp-ostrava.cz (Mgr. Simona Muťková, +420 776 097 226) Poskytuje preventivně výchovnou péči, a tím předchází vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje. Zmírňuje či odstraňuje příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování. Poskytuje pomoc rodičům a osobám, kterým bylo svěřeno dítě do péče. Poskytuje pomoc pedagogickým pracovníkům při řešení výchovných situací ve škole či výchovné skupině.</p>
<p>Renarkon, o.p.s. Centrum primární prevence</p>	<p>adresa aktivity Mariánskohorská 31/1328, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava PhDr. Tomáš Waloszek, MBA email: vedcpp@renarkon.cz telefon 596 638 807, 602 650 042 e-mail cpp@renarkon.cz www stránky www.renarkon.cz</p>
<p>Terapeutické centrum</p>	<p>Stojanovo náměstí 1, 70900, Ostrava – Mariánské hory, tel.: 595782122</p>

Renarkon o.p.s.	Email: poradna@renarkon.cz Poskytování služeb odborného sociálního poradenství lidem, kteří experimentují s návykovými látkami, problémovým uživatelům návykových látek, patologickým hráčům a osobám s problematikou nelátkových závislostí, rodinným příslušníkům a partnerům těchto cílových skupin. Služba poskytována od 11 let věku.
Exit, terapeutická komunita	Pro chlapce i dívky ve věku 14-19 let, kteří mají vážné zdravotní nebo sociální problémy v důsledku škodlivého užívání návykových látek nebo jiného závislostního chování Slezská diakonie, Komorní lhotka 15, tel.: 739525246
Rizika internetu a komunikačních technologií, z.s. – Nebud' oběť	Mgr. Lukáš Látal Email: nebudobet@email.cz Tel: 734147317
Adiktologická poradna ARKA (závislosti) děti od 11 let	adresa služby Hornická poliklinika, Sokolská tř. 2587/81, 702 00 Ostrava telefon 597 454 155, 734 377 810 e-mail arka@email.cz www stránky www.arka-drogy.cz
Krajská adiktologická ambulance pro děti a dorost s.r.o	Lechowiczova 2970/6, Moravská Ostrava Tel.: 596622235 www.kaadd.cz Ambulance se zabývá komplexní diagnostikou a léčbou poruch vyvolaných účinkem návykových látek a nelátkových závislostí dětí od 14 let.
Poradna pro primární prevenci, z.s.	Bc. Tomáš Velička Email: info@poradna-ostrava.cz Tel: 732508463
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Armáda spásy v ČR , z.s. Palackého 741/25 Ostrava-Moravská Ostrava a Přívoz 70200 Mob.: 773 770 134 Charita Ostrava V. Košáře 249/12a Ostrava-Dubina 70030 Tel.: 599 527 250, Mob.: 732 632 318 Pavučina, o.p.s Bořivojova 620/29 Ostrava-Kunčičky 71800 Mob.: 607 117 120 Email: freeklub@pavucina.net Web: www.freeklub.cz Společně Jekhetane, o.p.s U Tiskárny 515/3 Ostrava 70200 Tel.: 596 136 720, Mob.: 725 487 228 Email: nizkoprah@jekhetane.cz web: www.jekhetane.cz
Linka bezpečí	tel: 116 111 www.linkabezpeci.cz
Rodičovská linka	tel: 840 111 234, 606 021 021 www.rodicovskalinka.cz
Rodinná poradna Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	adresa služby Jahnova 867/12, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory telefon 599 455 120, 605 292 252 e-mail poradnaostrava@css-ostrava.cz www stránky www.css-ostrava.cz
Odborné sociální poradenství	adresa služby Holvekova 204/44, 718 00 Ostrava-Kunčičky telefon sociální pracovník 59 623 31 03, 724 676 291 vedoucí oddělení 59 624 55 02, 602 369 430 e-mail OSP@slezska.cz , dkolkova@slezska.cz www stránky www.slezska.cz
Bílý kruh bezpečí	Bc. Jana Dostálová, DiS. Email: ksp.ostrava@bkb.cz Tel: 731306411
Charitní středisko	Václava Košáře 249/1, 70030, Ostrava Dubina, tel.: 599527250

Základní škola, Ostrava-Hrabová, Paskovská 46, příspěvková organizace

Michala Magone – krizová pomoc	www. ostrava.charita.cz, email: magone.kp@ostrava.charita.cz Poskytnutí pomoci rodinám s dětmi, které se ocitli v krizové situaci, převážně spojené s bydlením a nejsou schopni ji řešit vlastními silami.
MP Education, s.r.o.	Mgr. Lenka Šebestová, DiS. Email: sebestova.l@mpedu.cz Tel: 777649908 - primární prevence zaměřená na výchovu k ochraně reprodukčního zdraví a pomoc při pochopení vývojových změn i rizikových faktorů souvisejících s obdobím dospívání
Centrum psychologické pomoci	Hornická 2806/84, 702 00 Moravská Ostrava Tel.: 777 499 639, 596 115 943, e-mail: nrp@cepp.cz
Krizové centrum Ostrava	adresa služby: krizové centrum Ostrava, z.s., Ruská 94/29, Ostrava-Vítkovice, 703 00, telefon: 596 110 882-3, 732 957 193, e-mail: terapiedeti@kriceros.cz
KC Anabell Ostrava	Mgr. Vladimíra Osadníková tel.: 602 236 457, www. anabell.cz, e-mail.: ostrava@anabell.cz
Centrum pro rodinu a sociální péči	MUDr. Maria Fridrichová adresa služby Středisko RODINA, Syllabova 19, 703 86 Ostrava-Zábřeh (areál Ostravské univerzity) telefon 552 301 417, 731625618 e-mail mfridrichova@prorodiny.cz , www stránky www.prorodiny.cz
Institut prevence, z.s.	Mgr. Adéla Recmanová, Ph.D. Email: institutppp@email.cz Tel: 777707246 - terapeutická skupina pro rizikové děti a mládež - programy selektivní prevence
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě	MUDr. Ivan Tomášek Email: ivan.tomasek@zuova.cz Tel:734181602 - rizikové sexuální chování v oblasti a přenosu HIV/AIDS a sexuálně přenosných infekcí - kouření, alkohol, prevence infekčních nemocí, téma duševního zdraví - nově také prevence nádorů a bezpečný domov (domácí násilí) www.zuova.cz
Lékaři (pediatri, psychiatři)	dětsí psychiatři: MUDr. Foltýnová Marie, Na Hradbách 4, Moravská Ostrava, tel. 596 127 612 MUDr. Matýs Jaroslav, Opavská 962/39, Ostrava, tel. 596 768 656 MUDr. Mílková Pavlíková Kristýna, Poliklinika Martinov, Medic Office tel. 736 512 023, e-mail: psychiatrieprodeti@seznam.cz MUDr. Vaníková Gabriela, Opavská 962/39, Ostrava-Poruba, tel. 596 973 212-3 MUDr. Jan Uhlíř, Na Hradbách 495/4, Ostrava tel.: 596127612 Multidisciplinární tým duševního zdraví pro děti a adolescenty, Fakultní nemocnice Ostrava, 17. listopadu 5, Poruba, tel.:704682529
Dětsí kliničtí psychologové	Mgr. Bartáková Mrowetz Michaela, SNP 4, Ostrava-Zábřeh, tel. 596 783 707, 608 959 030 PhDr. Fiutovská Marie, Dr. Martínka 7, Ostrava-Hrabůvka, tel. 595 703 378 PhDr. Friesová Ilona, Kafkova 8, Moravská Ostrava, tel. 596 638 567, 605 241 634 Mgr. Jemelková Eva, Sokolská tř. 51, Moravská Ostrava, tel. 596 114 783 PhDr. Krásná Jelena, Miličova 8, Moravská Ostrava, tel. 596 116 700

	PhDr. Mrkvicová Ludmila, Na Hradbách 4, Moravská Ostrava, tel. 596 127 613 Mgr. Navrátilová Halina, 28. října 38, Moravská Ostrava, tel. 596 124 400 PhDr. Niliusová Jiřina, B. Martínů, Ostrava-Poruba, tel. 596 628 439
--	---

4. Cíle PP

4.1 Dlouhodobé cíle

Hlavním cílem PP školy **je vytvořit pozitivní sociální klima**, tj. prostředí vzájemné komunikace mezi žáky, učiteli i rodiči. Mezi dlouhodobé obecné cíle patří především tyto:

- Snažit se vychovat dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku.
- Vést žáky ke smysluplnému trávení volného času.
- Průběžně monitorovat a evaluovat rizikové chování žáků.
- Posilovat a vylepšovat klima ve třídách.
- Aktivně zapojit rodiče i celý preventivní sbor do prevence rizikových projevů chování.
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu.

4.2 Krátkodobé cíle

V roce 2023/2024 chceme preventivně působit na žáky zejména v oblastech:

- netolismu, gamlingu, interpersonálního agresivního chování – agrese, šikana, kyberšikana
- delikventního chování – vandalismus, krádeže, sprejerství a další trestné činy a přečiny,
- zdravý životní styl

Cílem preventivního programu škol je tedy taková osobnost žáka, která bude "na svůj věk" natolik zralá, že dokáže na problém ukázat, zkoumat ho, ptát se, srovnávat a pochopit ho, která bude schopna učinit rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví a umět nakládat se svým volným časem.

Cílovou skupinou jsou nejen žáci naší školy, ale také jejich rodiče, pedagogičtí, výchovní a ostatní zaměstnanci školy.

5. Realizace PP

Na realizaci PP se podílí vedení školy, školní metodik prevence, výchovná poradkyně, školní psycholog a ostatní pedagogičtí pracovníci školy. Všichni pedagogičtí pracovníci školy dbají na rozvoj žáků, podporují jejich sebevědomí, schopnost vytvářet přátelské vazby, prosociální dovednosti, nenásilné zvládání konfliktů, atd. Všichni učitelé využívají témat prevence závislostí a nepřiměřeného chování v osnovách předmětů a v třídnických hodinách, seznamují děti s dalšími informacemi z oblasti zdravého životního stylu a rizikového chování. Zaměřují se nejen na poskytování informací, ale i na vytváření postojů žáků k

problematice a osvojování dovedností komunikace, zvládnání sociálních vztahů a stresových situací, asertivity a odmítání.

5.1 KOORDINACE PREVENTIVNÍCH AKTIVIT VE ŠKOLE:

- za koordinaci preventivních aktivit ve škole zodpovídá školní metodik prevence
- školní metodik prevence se podílí na přípravě Preventivního programu školy a jeho realizaci ve škole
- školní metodik prevence spolupracuje s výchovným poradcem, školním psychologem, třídními učiteli a ostatními pedagogy, metodikem prevence v PPP, s odborníky a institucemi zabývajícími se problematikou rizikových projevů chování
- ředitel školy je garantem Preventivního programu školy

5.2 SPOLUPRÁCE S PEDAGOGICKÝM SBOREM:

5.2.1 Seznámení ŘŠ s preventivním programem školy na školní rok 2023/2024

- filozofie a podrobný obsah programu
- finanční a materiální požadavky
- odborná literatura, internet, jiné materiály
- nástěnka ŠMP
- předběžné termíny jednotlivých preventivních aktivit, zodpovědnost za jednotlivé akce
- kompetence

5.2.2 Spolupráce s výchovnou poradkyní školy p. uč. A. Gomolovou (dále VP) a školním psychologem

- kompetence
- předávání informací
- konzultace s rodiči a žáky
- vedení spisové agendy

5.2.3 Detailní rozpracování preventivních aktivit s pedagogy I. a II. stupně, kteří konají preventivní aktivity v rámci výuky (Vo,Vz, Př, ...) a třídnických hodin (TH)

- písemné vypracování-témata, ročník, předmět
(viz příloha 1- EVIDENCE A SYSTÉM SPECIFICKÉ PREVENCE V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024)

5.2.4 Proškolení pedagogických pracovníků, popř. správních zaměstnanců v problematice rizikových projevů chování u dětí – diagnostika, řešení, prevence, poradenství ad.

Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT dle **Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j.: 21291/2010-28**

školení – září 2023, popř. dle potřeby

- informace ŠMP – PC „S“
- Školní preventivní strategie
- Preventivní program školy 2023/2024
- Školní program proti šikanování
- Krizový plán
- aktuální legislativa
- komunikace s vedením školy, výchovným poradcem a třídními učiteli
- přehledy programových aktivit pro třídní učitele
- program Drogy trochu jinak
- zapojení do projektu NNTB
- EVIDENCE A SYSTÉM SPECIFICKÉ PREVENCE V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024
- plán akcí pro školní rok 2023/2024, zpětná vazba úspěšnosti programů a jednorázových akcí
- třídnické hodiny – témata prevence školní rok 2023/2024

5.2.5 Metody a formy práce:

Při realizaci prevence využíváme pestré metody a formy práce (s ohledem na epidemiologickou situaci):

- ve výuce jednotlivých předmětů (výklad, samostatná práce, projektové vyučování, referáty, slohové práce, práce s internetem, práce s knihou),
- besedy a přednášky s učiteli nebo odborníky, diskuse,
- individuální, týmová práce s problémovým žákem,
- třídní akce,
- třídnické hodiny,
- ozdravné pobyty, školy v přírodě,
- recitační, jazykové, hudební a výtvarné soutěže,
- sportovní turnaje,
- celoškolské a mezitřídní projekty,
- konzultační hodiny všech pedagogů školy,
- aktivity žáků mimo výuku (výlety, akce, soutěže, kroužky),
- seznámení rodičů s PP,
- poradenská činnost výchovného poradce a školního metodika prevence.

5.2.6 Metodické, učební materiály a další pomůcky

- materiály z oblasti prevence rizikových projevů chování jsou pro pedagogy k dispozici v kabinetě ŠMP
- nástěnka školského ŠMP II. patro
- Pc „S“ školní rok 2023/2024 Metodik prevence – veškeré materiály
- informace na webových stránkách školy (www.zshrabova.cz)

5.3 SPOLUPRÁCE S RODIČI

Rodiče jsou informováni prostřednictvím webových stránek, třídních schůzek, žákovských knížek. Metodik prevence a výchovný poradce jsou jim k dispozici v konzultačních hodinách i kdykoli po domluvě.

5.3.1 Seznámení rodičů s problematikou rizikových projevů chování u dětí

Primární prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- **záškoláctví** (Školní řád, třídní učitelé, třídní schůzky, individuální pohovory s rodiči)
- **užívání návykových látek** (tabák, alkohol, drogy)
- **šikana, kyberšikana, vztahy v kolektivu**
- patologické hráčství (gambling), **netolismus (virtuální drogy)** - třídní schůzky
- rasismus, xenofobie, **vandalismus** (Školní řád, třídní schůzky)
- extrémismus, sekty
- **kriminalita**, delikvence, trestná činnost (Školní řád, třídní schůzky)

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí
- týrání a zneužívání dětí
- ohrožování mravní výchovy mládeže, předčasný sexuální život
- poruchy příjmu potravy

5.3.2 Konzultace, krizová intervence

- ve spolupráci s VP, TU, ŘŠ a školním psychologem budou poskytovány žákům a jejich rodičům konzultace v problémech rizikových projevů chování u dětí
- konzultační hodiny ŠMP: středa 12:00 – 12:40 (po dohodě kdykoliv mimo vyučování)
- konzultační hodiny VP: pondělí 12:45-13:30 (po dohodě kdykoliv mimo vyučování)
- konzultace se školním psychologem – (1x za 14 dní) pondělí 8:00 – 13:00 h

5.3.3 Seznámení rodičů se ŠMP

- představení ŠMP na třídních schůzkách rodičům (TU)
- termíny konzultačních hodin */kdy mohou konzultovat/*
- označení kabinetu ŠMP, telefon */kde mohou konzultovat/*
- obsah práce ŠMP */co mohou konzultovat/*
- informace o ŠMP zapsány v žákovské knížce
- informace o ŠMP umístěné na nástěnce (2. patro) a na internetových stránkách školy

Třídní schůzky, individuální pohovory s rodiči, výchovné komise, konzultace se školním psychologem
- v průběhu celého školního roku

5.3.4 Plánované aktivity pro a s rodiči – zlepšení vzájemné komunikace

Aktivita	Zajišťuje
Třídní schůzky, konzultace	vedení školy, pedagogové
www stránky školy	koordinátor ICT, pedagogové, vedení školy
Emailová komunikace, komunikace prostřednictvím programu Bakaláři	vedení školy, pedagogové
Třídní schůzky s novými třídními učiteli	třídní učitelé
Prezentace kroužků	vedení školy, pedagogové
Vánoční jarmark	školní družina
Vánoční a závěrečné koncerty ZUŠ	ZUŠ Leoše Janáčka
Volba povolání-pro rodiče žáků 9. tříd	Mgr. Gomolová
Den otevřených dveří	pedagogové
Kladení věnců	Mgr. Němec
Klub Předškoláček	pedagogové
Pasování prvňáčků na čtenáře	pedagogové 1. ročníků
Besídky ke dni matek	třídní učitelé
Třídní schůzky a konzultace	pedagogický sbor
Individuální konzultace ŠMP, VP	ŠMP, VP

Další aktivity budou doplňovány aktuálně v průběhu celého školního roku.

5.4 AKTIVITY PRO ŽÁKY – SPECIFICKÁ A NESPECIFICKÁ PREVENCE

5.4.1 Prevence ve výuce (viz příloha 1- EVIDENCE A SYSTÉM SPECIFICKÉ PREVENCE V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024)

I. stupeň (Člověk a jeho svět, Přv,...)

Zvyšování sebevědomí žáků, pravidla soužití mezi žáky a učiteli, rozvoj osobnosti, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou, sebeúcta, důvěra, komunikativní dovednosti, řešení konfliktů, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor, umění říci ne, práce v kolektivu, vzájemná pomoc, pozitivní citové naladění, řešení stresu, životospráva, zdravý životní styl, schopnost vyhledat pomoc.

II. stupeň (Vo, Vz, Př ...)

Pravidla soužití ve skupině (šikana), aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, tolerance k menšinám a jiným názorům (rasismus, extremismus), vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, postoje k návykovým látkám (drogy, alkohol, kouření), právní vědomí, trestná činnost, sexuální výchova.

5.4.2 Plánované preventivní programy (dlouhodobý preventivní program)

organizace	název programu	ročník/ky	termín
Renarkon o.p.s. 1. blok	Buď OK	2., 3., 4.	30. – 31. 10. 2023
Renarkon o.p.s. 2. blok	Buď OK	2., 3., 4.	10. 1. 2024
Renarkon o.p.s. 3. blok	Buď OK	2., 3., 4.	25. 3. 2024
Renarkon o.p.s. 1. blok	Buď OK (Vztahy)	6.	31. 10. 2023
Renarkon o.p.s. 2. blok	Buď OK (Šikana)	6.	11. 1. 2024
Renarkon o.p.s. 3. blok	Buď OK (Kyberšikana)	6.	26. 3. 2024
Renarkon o.p.s. 1. blok	Buď OK (Zdravý živ. styl)	7.	24. 10. 2023
Renarkon o.p.s. 2. blok	Buď OK (Šikana, kyberšikana)	7.	11. 1. 2024
Renarkon o.p.s. 3. blok	Buď OK (Co si myslím o drogách)	7.	26. 3. 2024

5.4.3 Jednorázové akce – jiné instituce

akce	třída	lektor	termín
Prvňáčci v bezpečí	1.	MěPolicie	bude upřesněn
Život i hra, mají pravidla	2.	MěPolicie	bude upřesněn
Malý kriminalista	3.	MěPolicie	bude upřesněn
Strážník, můj pomocník	4.	MěPolicie	bude upřesněn
Internet? Proč ne	5.	MěPolicie	bude upřesněn
Agresivní chování	6.	MěPolicie	bude upřesněn
Netiketa, rizika internetu a soc. sítí	7.	MěPolicie	bude upřesněn
Právní povědomí	8.	MěPolicie	bude upřesněn
Zájmy chráněné trestním zákonem	9.	MěPolicie	bude upřesněn
Obvodní oddělení policie ČR	Dle potřeby.	Policie ČR	dle potřeby
E-bezpečí			v jednání

Bílý kruh bezpečí	8. - 9.		bude upřesněn
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě	8., 9.		bude upřesněn

V průběhu roku budou také realizovány některé další **jednorázové akce**, jako je den prevence, matematické soutěže, dějepisné, zeměpisné soutěže, třídní výlety, ekologické aktivity (OZO Ostrava, Den Země), školní výlety, dotazníková šetření, Den Evropských jazyků, poznávací zájezd s výukou do Anglie

Dotazník rizikového chování pro žáky druhého stupně – červen 2024.

Dotazníkové šetření Klima školy a Odhalení rizikových oblastí ([www. proskoly.cz](http://www.proskoly.cz)) – červen 2024.

5.4.4 Zájmové útvary ve školním roce 2023/2024

Škola realizuje řadu zájmových kroužků cíleně zaměřených na smysluplné využívání volného času.

a) kroužky a aktivity organizované školou – nabídka bude upřesněna

b) v rámci školní družiny

- veselá vařečka
- florbal pro začátečníky a pokročilé
- výtvarný kroužek
- šachy
- sportovní kroužek

c) kroužky a aktivity nabízené jinými institucemi v prostorách školy

- ZUŠ dr. Leoše Janáčka, Ostrava-Vítkovice Veselá věda
- Ostraváček - Blue Volley Beskydy (míčové hry, sportovní průprava)
- házená
- judo
- atletika Vítkovice
- basketbal
- keramika
- MG Dance
- dramatický výchova
- výtvarný kroužek
- angličtina s jazykovou školou SPOT
- volejbal – VK Ostrava – chlapci od 5. ročníku

6. Monitoring a evaluace

Předmětem hodnocení je PP za rok 2022/2023 – hodnocení realizace jednotlivých akcí a aktivit, finančních nákladech, smysluplnosti absolvovaných aktivit vzhledem k záměru. Školní metodik prevence eviduje veškerou dokumentaci týkající se rizikového chování, preventivních případně intervenčních aktivit. O každém šetření byl proveden zápis s podpisy všech zúčastněných. Jednotlivé zápisy jsou zakládány u metodika prevence. V závěru školního roku metodik vypracovává závěrečnou zprávu, která je podkladem pro výroční zprávu, dále je zpracován elektronický výkaz v systému evidence preventivních aktivit.

1. Realizované akce pro žáky

1. Preventivní programy pro děti a mládež – AZ Help, zs - 1. blok
 1. blok zaměřen na prevenci šikanování, životní styl, podporu pozitivních vztahů, wellbeing
 2. ročník – 1. blok (29. 9. 2022)
 3. ročník – 1. blok (3. 10. 2022)
 4. ročník – 1. blok (6. 10. 2022)
 6. ročník – 1. blok (2. 12. 2022)
 7. ročník – 1. blok (18. 1. 2022)

2. Preventivní programy pro děti a mládež – Az Help, zs – 2. blok
 2. blok zaměřen na prevenci zneužívání návykových látek
 2. ročník – 1. blok (22. 11. 2022)
 3. ročník – 1. blok (30. 11. 2022)
 4. ročník – 1. blok (30. 11. 2022)
 6. ročník – 1. blok (6. 12. 2022)
 7. ročník – 1. blok (2. 12. 2022)

Preventivní program organizace Az Help se nám neosvědčil. Vyučující i žáci nebyli s programem spokojeni, proto jej v dalším školním roce nebudeme dále realizovat.

Program byl financován z rozpočtu obce.

3. Besedy s Městskou policií (20. 10. – 25. 10. 2022)
 1. ročník – Prvníáčci v bezpečí
 2. ročník – Život i hra, mají pravidla
 3. ročník – Malý kriminalista (základy kriminalistiky a svědectví)
 4. ročník – Strážník, můj pomocník
 5. ročník – Internet? Proč ne
 6. ročník – Agresivní chování
 7. ročník – Netiketa, rizika internetu a sociálních sítí
 8. ročník – Právní povědomí
 9. ročník – Zájmy chráněné trestním zákonem

4. Beseda organizace Bílý kruh bezpečí pro 8. a 9. ročník (5. 12. 2022)

5. Zdravotní ústav Ostrava – interaktivní preventivní programy (3. 4. 2023)
 5. A, B – Prevence kouření
 8. A, B – Prevence nádorových onemocnění
 9. A, B – Prevence HIV a jiných pohlavně přenosných nemocí
6. Projektový den prevence pro žáky (28. 4. 2023)
 - preventivní aktivity zaměřené na témata: kyberšikana, netiketa, nikotinové závislosti, ostatní závislosti (marihuana, alkohol a další návykové látky + nelátkové závislosti), etiketa
 - vyhodnocení a ocenění nejlepších projektů 28. 6. 2023v tělocvičně školy
7. Dotazník – Odhalení rizikových oblastí pro žáky 2. stupně (www.proskoly.cz)
Na doporučení paní inspektorky z ČŠI bude dotazník „Rizikové projevy chování“ mapující aktuální situaci v jednotlivých třídách prováděn každé dva roky.

3. DVPP, školení

- Bezpečně v online světě 4. 10. 2022
- Schůze metodiků prevence: 7. 11. 2022, 20. 3. 2023
- Agresivita a dětí a rodičů vůči pedagogům a jak ji zvládat – seminář (25. 11. 2022)

4. Jednání

- v prvním pololetí školního roku 2022/2023 proběhlo v rámci problematiky rizikových projevů chování 20 jednání se žáky a 4 jednání se zákonnými zástupci, 5 krát byla svolána výchovná komise (bylo projednáváno: sebepoškozování, agresivní a nevhodné chování žáků, vztahy ve třídě, kouření jednorázových elektronických cigaret v prostorách školy), jednou proběhlo jednání na OSPOD
- ve druhém pololetí školního roku 2022/2023 proběhlo 65 jednání se žáky, 7 jednání se zákonnými zástupci žáků a 9 krát byla svolána výchovná komise (bylo projednáváno sebepoškozování, elektronické cigarety, nikotinové sáčky, zveřejnění videa s nevhodným obsahem, agresivní a nevhodné chování žáků, nevhodné vztahy ve třídě)
- byly realizovány 3 mimořádné intervenční třídnické hodiny ve třídách
- v průběhu celého roku byly organizovány pravidelné schůzky s vedením školy, školní psychologem, VP a ŠMP (v intervalu 14 dní)

Přehled některých dalších úspěšných akcí uskutečněných ve školním roce 2022/2023:

- Účast v televizní soutěži Šikulové
- Účast v televizní soutěži Už tam budem
- Účast v televizní soutěži Bludiště
- Škola v přírodě Nový Hrozenkov (4. ročníky)
- Besídka pro rodiče – Pasování prvňáčků
- Pěvecká soutěž 1. stupně
- Exkurze do Osvětimi a Krakova (vybraní žáci 2. stupně)
- Čtení předškolákům
- Dopravní soutěž mladých cyklistů
- Minivolejbal

- Čarodějnický den
- Hledej pramen vody 2023
- Výukové programy v OZO Ostrava
- Festival Jeden svět 2023
- Týden zdraví
- Soutěž Kdo zná a umí, ten si píská
- Dopolední program pro mateřskou školu
- Soutěž finanční gramotnosti
- Recitační soutěž
- Účast v soutěži ČT EDU – Já prezident
- Účast na krajském kole ČEPScupu ve florbale
- Celoškolní soutěž Vánoční třída
- Soutěž Lidská práva
- Návštěva Okresního soudu
- Mikuláš
- Zapojení do projektu Celé Česko čte dětem – kapuce od mikiny
- Celoškolní projekt – Barevný den
- Projekt – Spisovatelem snadno a rychle
- Hudební projekt Timbalooloo
- Halloween
- Zapojení do projektu organizace Jeden svět na školách – Příběhy bezpráví
- Workshop Centra cirkulární módy
- Účast v soutěži Řemeslo má zlaté dno
- Beseda – Policie s majáčkem
- Týden evropských jazyků
- Výlet za odměnu
- Školní výlety na závěr školního roku
- Den dětí ve ŠD
- Český den proti rakovině 2023
- Účast v soutěži Mladý chemik
- Velikonoce a jaro ve ŠD
- Valentýn
- Adopce zvířete v Zoo Ostrava
- Výuková přednáška v ODISbusu
- Anglicko – přírodovědný projekt Lidské tělo, Životní prostředí (8. ročník)
- Bobřík informatiky
- Olympiády v jednotlivých předmětech
- Studijní pobyt ve Velké Británii
- Den otevřených dveří

Práce učitelů v rámci prevence, ŠMP:

1. Všichni vyučující byli seznámeni s prevencí rizikového chování u dětí a mládeže dle metodických pokynů i s praktickými radami řešení v jednotlivých oblastech prevence. Do jednotlivých ročníků byla opět zabudována témata týkající se prevence rizikového chování žáků – srpen 2023. V průběhu školního roku byli vyučující na pravidelných poradách informováni o aktualitách v oblasti prevence. V případě potřeby se obraceli na členy preventivního týmu.
2. prevence rizikového chování žáků, práce se třídou, vztahy ve třídě

Také v letošním školním roce jsme pokračovali v preventivní práci se třídou. Třídní učitelé kromě mapování vztahů ve třídě a srovnání s minulým školním rokem zařadili do každé třídnické hodiny jedno z témat prevence rizikového chování: šikana, vztahy v kolektivu, kyberšikana, agresivní chování (ve škole, doma, na veřejnosti), záškoláctví, netolismus – závislost na PC, hrách, internetu, sociálních sítích, kouření, alkohol, návykové látky, sexuální rizikové chování, zneužívání, poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie), rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, prevence úrazů, první pomoc a péči o duševní zdraví.

7. Aktuální legislativa

Zákony

Úmluva o právech dítěte vyhlášeno ve Sbírce zákonů č. 104/1991

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů novela školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášené pod č. 82/2015 Sb.

Zákon č. 59/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů – stanoven zákaz prodeje nikotinových sáčků osobě mladší 18 let, účinné od 23. 3. 2023:

§ 3 Zákaz prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření a elektronických cigaret a nikotinových sáčků bez obsahu tabáku

(4) Zakazuje se prodávat nebo podávat tabákové výrobky, bylinné výrobky určené ke kouření, elektronické cigarety a nikotinové sáčky bez obsahu tabáku osobě mladší 18 let. Zakazuje se prodávat kuřácké pomůcky osobě mladší 18 let.

• Zákon č. **106/2011**, kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů

• Zákon č. **40/2009** Sb., trestní zákoník

• Zákon č. **250/2016** Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

• Zákon č. **359/1999** Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

§ 1 – Sociálně právní ochranou dětí se rozumí zejména

a) ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,

b) ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,

c) působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny.

§ 6

Sociálně právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče

1. zemřeli

2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti

3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské zodpovědnosti

b) které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do jejich výchovy;

c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo jiné návykové látky, jsou ohroženi závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší 15-ti let, spáchaly čin, který by byl jinak trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití;

d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyz. osob odpovědných za výchovu dítěte,

e) na kterých byl spáchán trestný čin, ohrožující život, zdraví, jejich lidskou důstojnost, mravní život nebo jmění, nebo je podezřeni ze spáchání takového činu;

Pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

§ 7 (2) každý je **oprávněn** upozornit OSPOD na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti (§6)

• Zákon č. **218/2003** Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

§ 10 – Druhy opatření ukládané mladistvým osobám:

a) Výchovná opatření:

- dohled probačního úředníka
- probační program
- výchovné povinnosti
- výchovná omezení
- napomenutí s výstrahou

b) Ochranná opatření:

- ochranné léčení
- zabezpečovací detence
- zabrání věci
- zabrání části majetku
- ochranná výchova

c) Trestní opatření:

- obecně prospěšné práce,
- peněžitá opatření,
- peněžitá opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- propadnutí věci,
- zákaz činnosti,
- zákaz držení a chovu zvířat,
- vyhoštění,

- domácí vězení,
- zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podm. odsouz.),
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- odnětí svobody nepodmíněné.

§ 93 - Druhy opatření ukládané dětem mladším 15 let:

- výchovná povinnost,
- výchovné omezení,
- napomenutí s výstrahou,
- zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče
- dohled probačního úředníka,
- ochranná výchova,
- ochranné léčení.

- Zákon 89/2012 Sb. Občanský zákoník (nový) – „zákon o rodině“
- Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce

Vyhlášky

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů (nová od 1. 9. 2016!!!)**
- **Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných**
- Vyhláška 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, (...)
- Vyhláška 256/2012 Sb. kterou se mění vyhláška 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.
- Vyhláška 458/2005 Sb. – Vyhláška, kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče se střediscích výchovné péče
- Vyhláška 438/2006 Sb. – Vyhláška, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních
- Nařízení vlády 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Metodické doporučení a pokyny

- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 se všemi přílohami**

1. Návykové látky-drogy (revize 2018)
2. Rizikové chování v dopravě

3. Poruchy příjmu potravy
4. Alkohol u dětí školního věku (revize 2018)
5. Syndrom týraného dítěte – CAN
6. Školní šikanování
7. Kyberšikana (revize 2018)
8. Homofobie
9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus (revize 2018)
11. Záškoláctví (revize 2018)
12. Krádeže
13. Tabák (revize 2022)
14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
15. Netolismus
16. Sebepoškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní
22. Pravidla prevence vzniku problémových žáků u dětí s PAS.

• **Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016 (nový od 1. 9.2016)**

- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání nepřítomnosti žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10 194/2002-14 – novelizace v přípravě
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č.j.: 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005

Strategie prevence

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Strategie prevence kriminality na léta 2019-2027

Dokumenty užitečné pro praxi

- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách 2015 MŠMT
- Informace o postupu orgánu sociálně-právní ochrany dětí v případech záškoláctví 2015 MPSV

- Spolupráce škol a školských zařízení s policií ČR Cuták 2012
- Průvodce profesemi, institucemi a službami věnujícími se péči o rodiny a děti 2015 Centrum pro rodinu VEGA
- Pomůcka pro ředitele škol při tvorbě školního řádu č.j: MŠMT-10862/2015
- Ředitel základní školy a vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami 2016 MŠMT
- Zvládání emočně náročných a rizikových situací MSK 2015
- Příručka pro školy, když se stane neštěstí, autorský kolektiv 2011
- Poznámky k možnostem právního řešení problematiky šikany ve školách 2016 MŠMT
- Navrhovaná opatření k oblasti šikany ve školním prostředí 2016 MŠMT
- Přehled institucí poskytujících metodickou pomoc a poradenství v oblasti šikany 2016 MŠMT

8. PŘÍLOHY

1. Evidence a systém a systém specifické prevence v jednotlivých předmětech ve šk. roce 2023/2024
2. Školní program proti šikanování
3. Třídnické hodiny
4. Krizový plán
5. Doporučení literatura

V Ostravě 1. 9. 2023

.....

Mgr. Radek Pollo

ředitel školy

.....

Mgr. Martina Janečková

školní metodik prevence